II. évfolyam. Zenta, 1889. április hó 21-én. 16. szám.

HETI LAP.

A zentai járás és környékének közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetések és hirdetések is küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.
Egyes szám ára 5 kr.

Előfizetési dij:
Egész évre 2 frt. — Félévre 1 frt.
Hirdetési dijak: Egész oldal 16·— Fél oldal 8·50 Negyed oldal 4·50. — Bélyeg dij minden hirdetés után 30 kr.
Nyilttér petit sora 10 kr.

Feltámadunk.

Zenta, april 21.

(V. S.) Meghalt az isten-ember, ártatlanul, mint szelid bárány szenvedte el a legiszonyubb és a római korban leggyalázatosabb keresztfára feszités halálát.

Büneinkért halt meg. Ősszüleink vétkeztek talán öntudatlanul, az emberiség kezdetleges állapotában, az ember boldogságát megirigylő sátán által elcsábitva.

De a végtelen jóságu Isten megkönyörült gyarló, eltévedt teremtményén, megváltót igért, ki asszonytól születik s a csábitó kigyónak fejét össze fogja törni. Az Ur igérete beteljesült, az ártatlan bárány feláldozta értünk életét, de a jövendölés szavai szerint harmadnapra feltámadt.

Ennek a dicső feltámadásnak üljük ma is szent, örvendetes emlékét.

Miként manapság is az első atyai érzelem és tudat sokat felértet az eltévedt első szülött hibáiból, ugy végtelen jóságu atyánk is megszánta a szerencsétlen első teremtményeket, s bár büntetés nélkül nem is hagyta engedetlenségöket, de utat nyitott nekik, hogy elkövetett bünükért őszintén vezekelve, megtisztuljanak s a régi szentségbe ujra visszaléphessenek.

Az Isten bárányа meghalt érettünk, hogy minket megszabaditson az ős apáink által elkövetett bün következményeitől.

De vajjon mi törekszünk-e az eredeti szentségi állapotra?

A kigyónak feje igaz, hogy meg van törve, de ma is száz alakban tapasztalhatjuk hatalmát.

Különösen városunkban, hol a sziszegő ádáz és utálatos csuszó-mászó féreg romboló hatása mindnagyobb tért kezd elfoglalni. A kaján kenyéririgység, a sárga gyülölet és mások jólétének megrontása, mely a mai kornak főjellege.

A legtisztességesebb emberek becsületökben, jellemökben megtámadtatnak s nincs ki segitsen e bajon.

Vajjon Zenta városa fel fog-e virulni, ha mikép a vérebek egymást marczangoljuk ahelyett, hogy vállvetve igyekeznünk sokat szenvedett községünk bajain segiteni. Sok a kigyó városunkban, kik szerencsétlen népünk vérét szivják, sőt a közérdek ürügye alatt teljesen megmérgezik.

Boldog Isten! Az ily elnézés mellett mire jutunk? A kereskedelem, az ipar, a gazdaság teljesen pang, nincs is más dolgunk, mint egymást becsmérelni, egymás becsületében gázolni.

Pedig szerintem nem ez egy város jövendőbeli jólétének alapja.

Az ily kigyói méreg csak ölni tud, de miként Jézus Lázárt, sirjából feltámasztani nem képes.

Megváltónk imádkozott: „Atyám! bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit cselekesznek.“

Mi is követjük az isteni mester példáját, ki a békét és felebaráti szeretetet hirdette egész életében, sőt e szent érzelméért életét is feláldozta.

E nagy ünnepen, az engesztelés magasztos ünnepén azt ohajtjuk Zenta város közönségének, miszerint a gyülölködés átkos kigyóját mindenki, őszintén magába szállva, kebléről letépni s helyette a béke olajágát helyettesiteni és ez által városunk boldogságát előmozditani igyekezzék.

Támadjunk fel mi is a mai szent napon a béke olajágával és a keresztény szeretet boldogitó melegére.

Ezt kivánjuk husvéti piros tojásul.

Adja Isten, hogy ugy legyen.

Bács-Bodroghvármegyei Gazdasági Egyesület által 1889. évi május hó 30-, 31., junius hó 1. és 2-ik napjain Baján rendezendő baromfi-kiállitással összekötött szarvasmarha-, juh-, sertés-kiállitás és vásár tervezete.

I. Általános intézkedések.

1. A kiállitás Baján, az állami méntelep istállóiban és udvarán fog megtartatni.

2. A kiállitás május hó 30-án délelőtt 9 órakor fog megnyittatni és junius hó 2-án este záratik be; a látogató közönség részére mindenkor reggeli 7 órától esti 8 óráig lesz nyitva.

3. Belépti dij a látogató közönség részére: első nap 50 kr; a többi napokon 30 kr; névre szóló idényjegy, mely az egész kiállitás tartamára érvényes 1 frt.

4. A kiállitási térdijak, melyek az egyes kiállitási csoportoknál vannak fölemlitve, az állatok beszállitása alkalmával előre lefizetendők vagy beküldendők.

5. A kiállitáson részt vehet minden magyarországi tenyésztő. (Lásd a II. szakasz 6. pontját.)

6. A kiállitáson részt venni szándékozók bejelentései a rendező-bizottság által szerkesztett bejelentési lapokon legkésőbb május hó 20-áig a Bács-Bodroghvármegyei Gazdasági Egyesület titkári irodájába, Zomborba küldendők.

7. A kiállitandó állatokat a helyszinén, május hó 27—29-én a rendező bizottság veszi át.

8. A kiállitandó állatok vasuton és gőzhajón való szállitására nézve a rendező bizottság kedvezményt fog kieszközölni, nemkülönben a kiállitás látogatói részére. E kedvezmény igénybevevésére szóló igazolvány iránti megkeresések május hó 20-áig a Gazdasági Egyesület titkári irodájához Zomborba, azontúl pedig Bajára a kiállitási bizottsághoz intézendők.

9. A kiállitott állatok gondozására a kiállitók saját közegeiket alkalmazhatják. A kiállitók kivánságára és költségére az állatok gondozását a rendező bizottság is elvállalja.

10. Az állatok gondozói és egyébb kiállitási alkalmazottak jelvénynyel láttatnak el s belépti dijat nem fizetnek. A szabad bemenetre jogositó jelvényt másnak átengedni 5 forint büntetés terhe alatt tilos.

11. A szükséges takarmány és alomszalma a kiállitási helyiségben falragaszokon közzétett árakon a helyszinén lesz beszerezhető.

12. A baromfi-osztályban az élelmezés és ápolásról a rendező bizottság gondoskodik s ezért külön dij nem jár.

13. Az állatok tűzkár elleni biztositását a rendező bizottság eszközli.

14. A kiállitás berekesztését követő napon az állatok elszállitandók.

15. Megkeresésre bejelentő ivet küld s mindennemü kérdezősködésre készséggel felvilágositást nyujt május hó 20-ig a Gazd. Egyesület titkára (Zombor), azontúl a rendező bizottság (Baja).

II. Birálati szabályzat és dijazás.

1. A biráló bizottság megalakitása czéljából a Gazdasági Egyesület ig. választmánya a kiállitás megnyitása után ülést tart.

2. A kiállitás 5 csoportra oszolván, 5 csoport-biráló bizottság alakittatik egy elnök s legalább 4 taggal.

3. A biráló bizottság tagjai Baja város kiküldöttei-, a Gazd. Egyesület jelenlevő tagjai s más jelenlevő szakértőkből alakittatik meg.

Kiállitó, saját osztályában biráló csak azon esetben lehet, ha versenyen kivül állit ki.

4. A birálat május 31-én befejezendő, amely napon délután 5 órakor a Gazd. Egyesület elnökének vezetése alatt összjury ülés tartatik s a csoportjuryk előterjesztései alapján a dijazások iránt végleges megállapodás történik.

5. A dijak pénzbeliek és oklevelek. (Lásd az egyes csoportoknál.)

6. Pénzdijra a baromfi-osztályban minden kiállitó, a szarvasmarha-, juh- és sertés-osztályban csak Bács-Bodroghvármegyei. Baja, Szabadka, Zombor és Ujvidék város tenyésztői tarthatnak igényt. A szerek és eszközök csoportjában csak oklevelek adatnak ki.

III. Kiállitási csoportok.

a) Szarvasmarha.

Ezen csoportba elfogadtatik magyar és nyugati fajtákból tisztavérű és keresztezett bikák, bikaborjuk, tehenek, üszőborjuk és tinók.

Térdij: istállóban minden darab után 2 frt, szabad rekeszben 1 frt; szopós borjukért térdij nem fizettetik.

Dijak:

Bikákra: I. dij 150 frank aranyban.
II. „ 100 „ „
III. „ 50 „ „

Bikaborjukra és tinókra: I. dij 50 frank arban.
II. „ 30 „ „
III. „ 20 „ „

Községi bikákra külön dij: I. dij 80 frank arban.
II. „ 40 „ „

Tehenekre: I. dij 120 frank aranyban.
II. „ 80 „ „
III. „ 50 „ „
IV. „ 30 „ „

Üsző borjukra: I. dij 50 frank aranyban.
II. „ 30 „ „
III. „ 20 „ „

Összesen 15 dij 900 frank aranyban.

A pénzdijakon kivül megfelelő számu arany-, ezüst és bronc-éremről szóló oklevél.

b) Juh.

Ezen csoportba fölvétetik hazai, idegen fajtákból és keresztezésekből kos, kosbárány, nőstény juh és bárány; szopós bárányokért térdij nincs.

Térdij: egész akol, melybe befér 9 drb 2 frt, darabonként 30 kr.

Dijak:

I. dij 50 frank aranyban.
II. „ 40 „ „
III. „ 30 „ „
IV. „ 20 „ „
V. „ 10 „ „

Összesen 5 dij 150 frank és megfelelő számu oklevél.

c) Sertések.

Fölvétetik minden hazai és idegen fajtából kan, kocza és malacz.

Térdij: egész ól, melybe befér 9 drb 2 frt, darabonként 30 kr.; szopós malaczok után térdij nincs.

Dijak:

I. dij 50 frank aranyban.
II. „ 40 „ „
III. „ 30 „ „
IV. „ 20 „ „
V. „ 10 „ „

Összesen 5 dij 150 frank és megfelelő számu oklevél.

d) Baromfiak.

Fölvétetnek minden hazai és idegen fajta tyúkok, gyöngytyúkok, pulykák, kacsák, ludak, galambok, tisztafajták és keresztezések.

Tengeri nyulak.

Ketreczekről a rendező bizottság dijmentesen gondoskodik.

Térdij: Minden darab után 50 kr., egy törzsért (1 him és 2 tojò) 1 frt, mely összegbe az élelmezési és gondozási dij is beleértetődik.

Dijak:

I. dij 30 frank.
II. „ 20 „
III. „ 20 „
IV. „ 10 „
V. „ 10 „
VI. „ 10 „
AII. „ 6 „
VIII. „ 6 „

Összesen 8 dij 112 frank és oklevelek.

e) Eszközök és felszerelések.

Fölvétetnek istálló, akol, ól-tervezetek és mintázatok.

Jászol, itatóvályu, veder és egyéb, mindennemű istállófelszerelési tárgy.

Baromfiketreczek, költőgépek.

Ezen osztályban térdij nincs.

A kiállitott tárgyak oklevelekkel tüntettetnek ki.

Kelt Zomborban 1889. április 6-án.

Rombay Dezső, titkár. **Schmausz Endre,** elnök.

Helyi és vidéki hirek.

— **A husvéti ünnepek** az idén, mint ritkán más években, együtt esnek. A rom. katholikus és görög keleti vallásuak ma ünnepelik a föltámadás napjának örömünnepét a mos. vallásuak pedig az egyptomból való felszabadulásnak emléknapjait. Ez általános örömnapokhoz fogadják t. olvasóink legszivélyesebb üdvkivánatainkat.

— **A népies előadások** sorozatában f. hó 14-én tartatott a hatodik a gymnasium helyiségében. Ezen előadáson, daczára annak, hogy a topolyai vásár és a szomszédban egy órával előbb kiütött tüz miatt többen elmaradtak, 295 hallgató volt jelen. E számok, melyeket hétről-hétre följegyzünk, legékesebben szóló bizonyságai ezen előadások életrevalóságának. Ez alkalommal előadást tartottak: 1. Örvény Iván tanár ur „A hő-, nedvesség- és légsulymérőről"; 2. Tóth Lajos tanár ur e tárgyról: „A magyar nép a keresztény vallással belép az európai államok érdekközösségébe." Amily gazdag tartalmuak, époly ügyesen és szépen előadottak voltak ezen szabad előadások, mik meglehetős terjedelmük daczára mindvégig lekötötték a közönség figyelmét, mely végül lelkes éljenzéssel jutalmazta a fáradhatlan előadókat. A legközelebbi előadás holnap, azaz husvét másodnapján d. u. 3 órakor fog megtartatni, még pedig ismét igen érdekes tárgyakkal. Első lesz dr. Ferenczy tanár uré „Az irodalomról általában és annak hatásáról az életre", második Czehe igazgató uré „A tizedes törtekről és a méterrendszerről", mit gyakorlati fontossága miatt bizonyosan sokan sietnek meghallgatni s elsajátitani.

— **F. é. april** hó 15-én ejtetett meg a városi képviselő választás tek. Schlagetter Gyula m. főügyész ur választási kiküldött vezetése alatt. A választás egész csendben minden pártoskodás nélkül folyt le, s megválasztattak 6 éves mandátumra városi képviselőknek a kerületek szerint feltüntetve a következők: I. kerület. Rendes tagok: Boromisza János, Matkovics Lajos, Bolváry András, Süber Ignácz, Lövey Károly. Póttagok: Tóth Mátyás Abonyi, Nyilas Tamás, Barsi István Mihály, Kovács Bálint nemes. II. kerület. Rendes tagok. Fischer Miksa, Lövey Pál, Huszák János, ifj. Gál István Garmada, Csáki István. Póttagok: Döme Péter, ifj. Kenyeres István, Árpás György, Bün Mihály. III. kerület. Rendes tagok: Csernák Antal, Tolmácsy Márton, Ormos Kálmán, Tésits Sándor, Branovacski Dusán. Póttagok: Tóth János Csantavéri, Papp József, Bóbány József, Nemcsók Illés. IV. kerület. Rendes tagok: Szabó László, Keczeli Mészáros Antal, ifj. Fügedi Sándor, Burány György, Dudás György Györki, Póttagok: Keczeli Mészáros Márton, Bálint Mihály, Pelle Gergely, Márkus Károly, ifj. V. kerület. Rendes tagok: Kozics István, Reitmann Ferencz, Lakatos András, Fehér István Répás, Papp Imre. Póttagok: Burány János, ifj. Bálint Tóbiás, Lantos Ferencz, Gulyás Mátyás. VI. kerület. Rendes tagok: Kozics István, Reitmann Ferencz, Novoszell Görgy, 579/b. Kopasz Mátyás Mihály, Tripolszky Illés. Póttagok: Pető András, Kolovits Jakab, Forgács Antal. Berze Urbán. VII. kerület. Rendes tagok: Szabó László, Ifkovits Márk, Bergel Ferencz, Horváth Gyula, Hevér Mihály. Póttagok: Hagymás János, Tary Ferencz, Pléstity Drágity, Horváth József, Almási. VIII. kerület. Rendes tagok: Hevér Sándor, Kopasz András, id. Nemcsók Mátyás, Ruzsa Lukács, Surányi Péter. Póttagok: Csabai Ferencz, Turi Mátyás, Trabajkó Mihály, Tóth Gergely, katona. IX. kerület. Rendes tagok: Gombos András, Horti István, Csabai Lajos, Csabay István, ifj. Kecskés Péter Nedáj. Póttagok: Kollár Ferencz Kecskeméti János, Huszák István, ifj. Zónay József. X. kerület. Rendes tagok: Burány Lukács Mihály. Kecskeméti István, Osgyáni István, Szeles Jakab István, Homolya József. Póttagok: Bilitzky György, Vinkovits János, Rieger Ferencz, Sztáity Milán.

— **Felhivás.** Azon alkalomból, midőn a vasut épitése folytán az 1849. évben Zentán elhunytak csontjai eddigi nyugvó helyeikről kiszedettek s a közös temetőbe szállittattak, egy társaság elhatározta hogy az elhunytak emlékére egy oszlopot fog épittetni. Ezen társaság addig is, mig a kegyes adakozók másként nem fognak intézkedni, ugy a gyűjtés, mint a többi teendők teljesitésével engem, alulirottat volt szives megbizni. Ezen megbizás folytán tisztelettel felhivom a nagyérdemű közönséget, hogy járuljon filléreivel a martyrhalált szenvedettek emlékére emelendő oszlop létesithetéséhez. Gyűjtő-ivek kiadattak tek. Roth Nándor kir. járásbiró ur, Szerdahelyi Sándor, Kováts Béla, Batta János, Gesztesy Ákos aljárásbiró uraknak, Szekfű György főjegyző, Szüts Lajos gymnasiumi igazgató, Mikosevits József ügyvéd s Szárits Bertalan városi ügyész uraknak. Zentán, 1889. april hó 18-án Zsarkó Antal, kir. közjegyző.

— **A „Zentai Gazdakör"** f. é. april hó 21-én Husvét vasárnapján d. u. 4 órakor saját helyiségében rendkivüli közgyűlést tart, ugyanaznap este 8 órakor pedig jótékonyczélu tánczvigalmat rendez, melyre a t. gazdaköri tag urak ezennel meghivatnak, s azokra minél nagyobb számban megjelenni kéretnek. A tánczvigalomra a beléptidij: személyenként 50 kr., családjegy 1 frt 30 kr. Az elnökség.

— **A tisztujitás** a helybeli izr. hitközségnél kiváló érdeklődés mellett f. hó 18-án ejtetett meg. Delutáni 3 és fél órára voltak a hitközség tagjai a tisztujitó közgyülésre egybehiva és az ügy fontosságát mintegy átérezve a tagok majdnem teljes számban jelentek meg. Miután az eddigi elnök a maga és tiszttársai nevében — az iránta éveken át tanusitott bizalmat megköszönve — állásáról lemondott, a közgyülés dr. Spitzer Mór urat választási elnökül kiáltotta ki, kinek tapintatos vezetése mellett a választás a következő eredménynyel ejtetett meg: Elnök: Deutsch Lajos, alelnök: Flesch Vilmos, pénztáros: Schvarcz Sándor, templomgondnokok: Braun Vilmos és Löw József, talmudthoragondnok: Kohn Ferencz, ügyész: dr. Spitzer Mór és választmányi tagok: Böhm Károly, Berger József, Braun Izsó, Braun Soma, Deutsch Farkas, Deutsch Adolf, Deutsch Illés, dr. Freund Sándor, Fleischmann Ignácz, Flesch József, Frankl Henrik, Flesch Dávid, Fischer Miksa, dr. Glücksthal Adolf, Hirschenhauser Herman, Klein Sándor, Klein Fülöp, Kohn Mór, Krahl Mór, ifj. Kohn Sámuel, Montag Fülöp, Strausz Miksa, Steiner Jakab.

— **Nyilatkozat.** Tudomásomra jutott, hogy az izr. hitközség f. évi april hó 18-án megtartott közgyülése alkalmával Deutsch Lajos ujonnan megválasztott elnök urhoz intézett szavaimból — némelyek szándékosan-e vagy félreértésből — nem tudom — Deutsch Farkas volt hitközségi elnök ellen elkövetett sértést illetve kicsinyitést magyaráznak ki. — Ezek ellenében részemről kijelentem, hogy az életben még egy jótevőm iránt sem voltam hálátlan s miután azok közé sorolom Deutsch Farkas urat is, tehát ő ellene sem lehettem sem leendek az. Ha valaki azon szavaimban, melyekkel én az uj elnök személyéhez füzött reményeimnek kifejezést adni bátor voltam — a régi elnök nyilt megsértését látta, az vagy nem értett meg teljesen, vagy pedig félremagyarázta azokat, miről a kitelesitett közgyülési jegyzőkönyv is, melynek megtekintése mindenkinek rendelkezésére áll, tanuskodik. Zentán, 1889. april 19-én. Bergel Emil hitk. jegyző s hitoktató.

† **Gyászhir.** Városunk egyik jelesb családját gyors egymásutánban érte a sors csapása. Alig egy $^1/_2$ év folyama alatt sirba szállott az apa, anya és hű fivér, a mult héten pedig a család egyik jelesebb tagját, Dudás Lajos városi jegyzőt borította gyászba leánykájának halála. Általános részvét mellett temettetett el és e részvét lehet csak az, mi a sujtott család fájdalmát némileg enyhitheti. A család a gyászesetről a következő jelentést adta ki: Alolirottak fájdalomtól megtört szivvel jelentjük szeretett kedves gyermekünknek illetve testvérünk, dédunokánknak Dudás Ruzsiczának f. évi april hó 11-én reggel 6 $^1/_2$ órakor élete 5-ik évében nehéz szenvedés után történt elhunytát. A megboldogult hült tetemei apr. hó 12-én d. e. 10 órakor a zentai gör. keleti sirkertben örök nyugalomra tétetnek. Zentán, 1889. apr. 11-én. Béke lengjen porai felett! Dudás Lajos és neje szül: Wuits Mária, szülei. Dudás Ivánka, Dudás György, testvérei. Wuits Romanovits Erzsébet, dédanyja. A drága elhunytat siratják még;

Wuits Pál, és neje Petrovics Teréz. Wuits Csákits Zsofia, Wuits Lyubomir, Mihájlovits Kritovácz Katalin. Mihájlovits Kamber Anna, Mihájlovits Péter, Mihájlovits Mária, férj. Zsivanovits, Dudás Preszli Mária, Dudás István, Dr. Dudás Gyula, Dudás Endre.

— **Iparosok figyelmébe.** A „Zentai ipartestület" irodáját folyó hó 24-től vagyis Szt-György naptól kezdve Sétáló Sándor testületi jegyző, Ötvös-utcza 510. számu házába tette át. Kiknek ezentul a testületi irodában elintézni valója van, minden vasárnap, hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 8 órától 10 óráig fog elintéztetni. Sétáló Sándor ipart. jegyző.

— **Vörös kakas.** F. ápril hó 14-én, vasárnap délután 1 és fél órakor a „Zentavidéki takarékpénztár" udvari épülete gyulladt ki, ismeretlen okból, a legnagyobb veszélylyel fenyegetve a közvetlen szomszédságában levő épületeket. A vész szinhelyén megjelent derék tüzoltóink erélyes működésének köszönhető a tüz sikeres lokalizálása. Az oltást különösen nehezitette azon körülmény, hogy három udvarban is más-más épületeket kellett védelmezni, melyek már lángot — illétve tüzet is fogtak. Az önfeláldozó müködés két balesettel is járt, amennyiben egy egyleti tüzoltó fején veszélyes sebet kapott, egy önkénytest pedig ájulásba ejtett a fojtó füst. — Jelen tüzeset alkalmával is, mint mindenkor, alkalmunk volt tapasztalni azon körülményt, hogy a polgári egyének közül, kiknek egyáltalában az oltási munkálatok vezetésébe, a tüzoltó-egyleti intézmény szabályzata szerint, beleszólni joguk nincs, — nagyon sok a parancsoló. Véleményünk szerint ez éppen nincs rendén, mert amellett, hogy általa a zavar, s ide-oda kapkodás idéztetik elő, a tüzoltók vannak háborgatva az oltási munkálatokban, akik mindegyikének ugyis megvan a maga parancsnoka, ki nekik a teendőiket megszabja. — Jelen tüzeset alkalmából pedig vigyázatra intjük városunk lakosságát.

— **Az idei sorozásra** vonatkozólag a honvédelmi miniszter a napokban nyujtott be sorozási törvény, mely már az uj katonai törvény több uj rendelkezéseire is vonatkozik. Ezen törvény szerint folyó 1889-ik évben az 1868, 1867 és 1866-ban született egyének kerülnek sorozás alá. A sorozás május hó 10-dikétől junius hó 20-dikig fog tartani.

— **Hétfőn**, f. hó 15-én tüzet jeleztek a 2. kerületben és pedig Fleischman Ignácz sütőmester házában. A harangok félreverésére tüzoltóink azonnal a helyszinén termettek és meggyőződtek, hogy tévedés volt az egész, mert csak a mosókamrából tóduló gőz füstnek tekintetvén, vezette félre éber toronyőrünket.

— **Az időjárás**, mely már egészen kellemesen nekitavaszodott, e hét folyamán teljesen téliessé vált. A zord szelek közben permetező eső havazásba csapott át, mintha nem is a tavaszi, hanem a késő őszi idényben volnánk. A félretett téli kabátokat ismét igénybe kellett vennünk, a kémények füstölgése a szobák tartós fütését jelezték, csak ugy mint télen. Amellett hogy a korán virágzó baraczkfákban a fagyok már is kárt okoztak, a földmivelő tavaszi munkájában lett akadályozva, kereskedő és iparos a várva-várt husvéti üzletforgalmában lett megröviditve, ugy hogy teljes lehangoltság észlelhető városszerte. Majdnem igazmondássá vált e közmondás: „Fekete karácsony fehér husvét."

— **Haynald érsek egyház-zenei alapitványa.** Haynald kardinális-érsek pár év előtt elhatározta, hogy évenkint 300 frt stipendiumban részesit egy magyar egyházi zeneszerzőt, ugy, hogy a kiválasztott ez összeget három esztendőn át kapja. Mint halljuk e stipendiumot tegnap itélte oda Zichy Géza gróf elnöksége alatt egy Bogisich prépost, Káldy Gyula és Bartay Ede urakból álló bizottság, a benyujtott pályamüvek alapján. A biboros főpap diját a következő három évre Vavrinecz Mór budai és Kersch Ferencz nagyváradi templomi karnagynak adta e bizottság egyenlőképen felosztva. Halljuk egyszersmind, hogy Haynald kardinális e stipendiumát a kalocsai káptalannál letett tőkeösszeggel örök időkre biztositotta.

— **A kadet-iskolák.** Mint értesülünk a kadet iskolák szervezetében jelentős ujitások fognak történni. A legkényesebb ujitás az, hogy a kadet-iskolák látogatói, éppen ugy, mint a többi katonanevelő intézet növendékei, csak az iskolák elvégzése után fognak esküt tenni, tehát nem fognak mint besorozott katonák ülni és müszaki kadet-iskolába való felvételre ezután elég lesz az alreáliskola elvégzése, a gyalogsági kadet-iskolába pedig a középiskola harmadik osztályának elvégzése után is be lehet jutni, természetesen fölvételi vizsgálat mellett. Az iskolapénzt a czivileknél 120 frtól 60 frtra, a többinél 60 frtról 30 forintra szállitják le. A végzett növendékek közül a jobbak tiszthelyettesi rangot kapnak, a többi valóságos altiszti rangot. A zsenikadet iskolát feloszlatják, de a többi helyről fognak gondoskodni a tehnikai katonai-akadémiánál. A lovassági kadét-iskolánál a második iskolaévet végtegesitik.

— **Az ibolyaillat megőrzésére** egy kertészeti szaklap a következő tanácsot adja: Szárától leszedett friss ibolyával meg kell tölteni egy légmentesen elzárható üveget és pedig olyanformán, hogy lerakunk egy réteg ibolyát, rá egy réteg konyhasót, ezután megint ibolyát és megint konyhasót, mindaddig, mig az üveg meg nem telik. Az üveget jól elzárva hüvös helyre kell tenni és néhány hét alatt készen van az ibolyaillat. Ha a kellemes illatot használni akarjuk, az üveget rövid időre kinyitva a szobába teszszük és az egész levegő meg fog telni ibolyaszaggal, mely állitólag teljesen üde. Most, az ibolya szezonjában, kisérletet lehet tenni, jó-e a reczept.

— **A gabnaüzlet helyzete.** Az üzlet vajudik, vevő kevés van, ellenben az eladók sürgősnek vélik az eladást. És minél tolakodóbb a kínálat, annál tartózkodóbb a vételkedv mi nem annyira az üzlet rossz menetének tulajdonitható, hanem inkább a vevők félelmére vezethető vissza. Nem mernek venni — irja a „Magyar Kereskedők Lapja" — azért mert attól tartanak, hogy a következő napon már sokkal olcsóbban szerezhetik be az árút. Az eladók zömét nem a kis gazdák, vagy kereskedők, hanem első rangu milliomos czégek képezik, kik nyakra-főre igyekeznek készleteiktől megszabadulni, de még ezzel sem érik be, hanem azonkivül óriási mennyiségekben eszközölnek eladásokat minden létező határidőkben. A devalváczió e hét folyamában nagy volt. Indokolt-e vagy sem, azt a legközelebbi hetek megmutatják. Az időjárás kedvező az őszi vetésekre, ellenben a csaknem mindennapi esőzések teljesen megakadályozzák a tavasziak vetését ugy, hogy gazdáink már aggódni kezdenek az abnormális időjárás miatt.

— **Magyarország egy speciális ásványvize.** Hazánk tudvalevőleg oly gazdag közönséges és gyógyerejü ásványvizekben, mint alig más ország a kontinensen. Közönséges savanyu, ugynevezett borvizei mellett egyes specialis gyógyforrásai nemcsak a hazai ásványvizek sorából emelkednek ki magasan, de némelyikhez hasonló összetételű és hatású vizeket a külföld sem bir felmutatni. Ásványvizeinek sorában ily kiváló specialitás a koritniczai szénsavas-földes vasas-sós ásványviz. Mig ugyanis a többi vasas források legtöbbnyire csupán szénsavas vasas vizek, addig a koritniczai viz csekélyebb és igen finom elosztódásu vastartalom mellett tulsulyban kénsavas sókat tartalmaz. S ez adja a viznek specialis jellegét, mert mig más erősebb vastartalmu vizek igen gyakran a gyomor emésztő-képességét s ez által a vas és egyéb ható anyagok felszivódását csökkentik, addig a koritniczai viz csekélyebb vastartalmának netáni összehuzó hatását a benne tulsulyban levő keserüsók oldó tulajdonsága teljesen ellensulyozza. Nem csoda tehát ha az idegesség és a vérszegénységtől, korunk a rendkivül elterjedt betegségeitől származó minden bajokban, de különösen gyomor- és bélbetegségekben, valamint aranyeres bántalmakban szenvedők, kik a kortinicai vizet használták, nem győzik azt eléggé dicsérni s orvosok rendelései alapján is a fentemlitett bajokban csodálva hatásos gyógyeredményeket értek el vele. A koritniczai viz tehát nem amolyan tuczat számra forgalomba hozot luxus-viz, de kellemes jó ize mellett valóban kiváló gyógyhatásu is s ez az amiért a szenvedő emberiség figyelmébe legmelegebben ajánljuk. Az idei friss tavaszi töltés épen a napokban küldetett szét az ország minden tája felé. A koritniczai viz megrendelhető 24 vagy 40 palaczkot tartalmazó ládában a fürdőigazgatóságnál Koritnicán, Budapesten Édeskuty L. magyarországi kizárólagos fóraktárában valamint minden nevezetesebb ásványvizkereskedésben és az összes gyógyszertárakban.

Irodalom.

— **Uj könyvek.** A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten ujabban megjelentek: Olcsó könyvtár. Szerkeszti Gyulai Pál. 250 füzet. A protectió. Eredeti vigjáték három felvonásban. Irta Berczik Árpád. Ára füzve 30 kr. — 251. füzet. A társadalmi szerződés vagy az államjog alapelvei. (Du contrat social.) Irta J. J. Rousseau. Francziából forditotta König Ferencz. Ára füzve 50 kr, 252. füzet. Aesthetikai törekvések Magyarországon. 1772—1817. Irta Radnai Rezső. Ára füzve 60 kr. 253—254. füzet. Hiuság vására. Regény hős nélkül. Irta Thackeray M. Vilmos. Angolból forditotta Récsi Emil. Két kötet. Első kötet ára füzve 1 frt 40 kr. Második kötet ára füzve 1 frt 60 kr. 255, füzet. Hajnal után két héttel. Regény. Irta Karr Alfonz. Franciából forditotta W. M. Ára füzve 20 kr. 256. füzet. Ráday Ráday Pál munkái. Összegyüjtötte és életrajzzal bevezette Négyessy László. Ára füzve 40 kr. 257. füzet. Deák Ferencz miért nem ment el az 1843-iki országgyülésre? Közli Kónyi Manó. Deák Ferencz beszédei I. kötetéből. Ára füzve 30 kr. 258. füzet. Tisza Domokos hátrahagyott versei. Kiadta édes anyja. Második kiadás. Ára füzve 30 kr. 259. füzet. Cid. Tragédia öt felvonásban. Irta Corneille. A budapesti nemzeti szinház megbizásából forditotta Radó Antal. Ára füzve 20 kr. 260. füzet. Barnhelmi Minna vagy a katonaszerencse. Vigjáték öt felvonásban. Irta Lessing. Németből forditotta Kazinczy Ferencz. Ára füzve 40 kr.

Milán király magyar vagy német nyelven. Ára 60 kr.

Az értéktőzsdéről.

— A „Magyar Pénzügy" jelentése. —

A lefolyt hét egyike volt a legmozgalmasabbaknak. Ennek legfőbb oka a valutaszabályozás hire volt, melyen az összes papirczimletek rohamosan emelkedtek. A valuta-kérdés józanabb megitélése természetesen realizációkra vezetett, de ezek nem voltak oly mérvűek, hogy lényegesen alterálhatták volna az emelkedett árfolyamokat.

E héten terjesztették az országgyülés elé a magyar sorsjegytörvényt, mely már parlamentáris elintézést nyert és a jövő héten szentesitve is lesz. A törvény természetesen befolyást gyakorol a sorsjegypiaczra mert minél több bélyeget ragasztanak a sorsjegyekre, annál drágábbak lesznek. A tőzsde hangulata általában szilárd volt, és emelkedés konstatálható minden téren. A bankrészvények ujra kedveltek és nem alaptalanul, mert a pénzintézetek üzleti konjunktúrája igen kedvező. Lényegesen elősegiti a tőzsdei spekulációt a pénz állandó olcsósága, mely nélkül a nagy kötelezettségeket ily hosszu időn át csakugyan nem lehetett volna föntartani.

Következőkben közöljük a fontosabb értékpapirok árfolyamait:

Magyar aranyjáradék . . .	102.90
„ papirjáradék . . .	96.15
„ hitelbank	306.—
Osztr. hitelintézet	298.60
Jelzálogbank	142.—
Leszámitoló bank	102.60
Kereskedelmi bank . . .	746.—
Bankegyesület	114.75
Hazai takarékpénztár . . .	8700.—
Fővárosi takarékpénztár . .	500.—
Magy. ált. takarékpénztár .	97.25
Orsz. közp. takarékpénztár .	500.—
Bazilika sorsjegy	9.50
Budavárosi sorsjegy . , .	65.—
Olasz vörös kereszt . . .	18.10
Keglevich sorsjegy . . .	40.—
Osztr. vörös ker. sorsjegy .	21 50

Magy. vörös kereszt sorsj. .	13.30
Jósziv sorsjegy	4.50
Pálfy sorsjegy	63.—
20 frankos	9.52
20 márka	11.74

A személyszállitó hajók menetrendje.

— 1889-ik évi márczius 20-ikától további intézkedésig. —

Szegedről Zimonyig minden vasárnapon, kedden és csütörtökön reggel 5 órakor.

Szegedről Titelig minden vasárnapon, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken reggel 5 órakor.

Zentáról Zimonyig minden vasárnapon, kedden és csütörtökön reggel fél 8 órakor.

Zentáról Titelig minden vasárnapon, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken reggel fél 8 órakor.

Zentáról Szegedig minden vasárnapon, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken reggel fél 9 órakor.

Zenta, 1889. márczius 15.

Az ügynökség.

Vasuti menetrend.

BUDAPEST—ZIMONYI IRÁNY

	expr.	szem.	gyors.	omn.
Budapest indulás	5 38	8 —	2 28	9 10
Szabadka érkezés	8 54	1·03	6 06*	8·50
Szabadkáról indulás lefelé	8 59	1 46	6 18*	5·50*
Csantavér érkezés	—	9·29	—	6 42
Csantavérről felfelé	—	9 21	1 04	10 26
Szabadka érkezés	6 08	9 41	1 45	10 52*
„ indulás	6 10	9 53	2 25	11 22*
Budapest érkezés	9 40	1 42	7 30*	6 50*

SZABADKA-BAJAI SZÁRNYVONAL.

	vegy.	szem.
Szabadka indulás	5 45*	2 45*
Baja érkezés	8 52	5 02
Baja indulás	6 50*	10 26
Szabadka érkezés	10 —*	12 40

SZABADKA-ESZÉK-VILLÁNYI IRÁNY.

	vegy.	szem.	vegy
Szabadka indulás	5 25*	2 10	6 40*
Zombor érkezés	8 05	3·47	9 27
Eszék „	1·47	6 18	4 25
Villány „	3 47	—	6 21
Villány indulás	—	1 08	9 20*
Eszék indulás	8 26	3 46	11 31
Zombor	11 19	8 10*	6 59
Szabadka érkezés	12 55	10 42*	9 05

HORGOS—SZABADKA és HORGOS—SZEGED.

	szem. v.	szem. v.	vegy
Horgosról indul	8.40	12.25	9.36*
Szabadkára érkezik	9.34	1.20	10.36
Horgosról indul	3.34	7.27*	6.35
Szeged érkezés	4.13	8.06*	7.16

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Schvarcz Sándor.

Hirdetések.

Árverési hirdetmény.

A zentai kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Sirkó Mihálynak Szabó Róza férj. Úrményiné elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelme folytán a végrehajtási árverés a zentai kir járásbiróság területén levő s az adai 513. sz. tjkvben felvett A+ alatti 5308 hsz. 2 h. 1200□ öles földre o. é. 600 frt kikiáltási árban elrendeltetett és hogy ezen ingatlan az 1889. évi **augusztus 5-ik napján délelőtt 10 órakor** Ada község házánál megtartandó nyilvános árverésen becsáron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban letenni.

Kovács
kir. aljárásbiró.

Árverési hirdetmény.

A zentai kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy dr. Engelmann Zsigmond mint Barakó Gábor engedményesének, Manheim sz. Roszenberg Róza örökösei elleni végrehajtási ügyében, végrehajtási kérelme folytán, a végrehajtási árverés a zentai kir. járásbiróság területén levő s az adai 564. sz. tjkvben felvett AL alatti 554. ö. i. számu ház és udvartelekre o. é. 400 frt kikiáltási árban elrendeltetett és hogy ezen ingatlan az 1889. évi **augusztus hó 6-ik napján délelőtt 10 órakor** Ada község házánál megtartandó nyilvános árverésen becsáron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül a kikiáltási ár 10% kamatját készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban letenni.

Zentán a kir. járásbiróság mint tkkvi hatóságnál

1889. évi január hó 25. napján.

Kovács
kir. aljárásbiró.

Gyors s biztos segitség gyomorbajok s azok következményei ellen.

Az egészség fentartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztitására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elősegitésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógyfüvekből a leggondosabban van készitve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyus felbüfögés, vértolulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósnak bizonyul. Ily kitünő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbizható háziszerévé lett a népnek. **Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.**

Élő balsam Lebensbalsam

Óvás! Hamisitások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasitás szerint készitett **„Dr. ROSA-féle életbalzsam“** minden üvegecskéje kék burokba van csomagolva, melynek hosszoldalain **„Dr. ROSA életbalzsama a „fekete sashoz“ cimzett gyógyszertárból. FRAGNER B. Prága 205-III.“** német, cseh, magyar és francia nyelven olvashato, széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Védjegy.

Dr. ROSA életbalzsama valódian kapható csak a készitő

FRAGNER B.

főraktárában, gyógyszertár „a fekete sashoz“ Prágában 205-III., és **BUDAPESTEN Török József** úr gyógyszerésznél, Király-utca 12. sz. **Budai Emil** ur városi gyógyszertárában a Városház-téren.

Az osztr.-magy. monarchia minden nagyobb gyógyszertárában van raktár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható:

„prágai általános házi-kenőcs“,

több ezer hálanyilatkozattal elismert **biztos gyógyszer** mindenféle gyuladások, sebek és gennyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a nőt emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél szüléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgyöknél, az ugynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolit; s ahol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszivja, kiéreti és kigyógyitja.

Kapható 25 és 35 krajcáros szelencékben.

OGHEANNA ZNAMKA SCHUTZ MARKE

Óvás! Miután a prágai általános házikenőcsöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasitás szerint csak nálam lesz készitve, s csak akkor valódi, ha a sárga érczelence, melybe töltetik, vörös használati utasitásokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és kék kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbizonyultabb, számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyitására s az egészen elvesztett hallási tehetség visszanyerésére. **Egy üveg ára 1 frt.**

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásunak bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál** a hol a szabadszénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatreszeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi-gleichenberg-i, tüdőbajokban,** különösen **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfban,** a Margit-viz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **Dr. Korányi, Dr. Gebberger, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kétly, Dr. Barbás;** Bécsben: **Dr. Bamhugyszerek** általános hurutos bántalmainál.

Mintivóviz

priiservativ-gyógyszernek bizonyult legközelebb Triest-Fiumában KOLERA megbetegedés ellen a

„MARGIT“ borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárolagos föraktár **ÉDESKUTY L.** m. kir. és szerb k. udv. ásványviz szállitónál, Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőkben.

Nyomatott Schvarcz Sándornál Zentán.